

VALSTS KONTROLE
Pirmais revīzijas departaments

Skanstes iela 50, Rīga, LV-1013; tālr.+37123282272; e-pasts: pasts@lrvk.gov.lv

Rīgā

Datums skatāms dokumenta
paraksta laika zīmogā un
dokumenta numurs teksta failā

Ieteikumu ieviešanas plāns
revīzijas “Klimata mērķu sasniegšana transporta nozarē” ietvaros sagatavotajā
starpziņojumā “Vai pašvaldību elektroautobusu pasākums īstenots lietderīgi?”
(revīzijas grafiks Nr. 2.4.1–63/2024)

Valsts kontroles noteiktais revidējamās vienības ziņošanas termiņš par veiktajām darbībām ieteikumu ieviešanai: 05.08.2026., 30.10.2026., 31.12.2026., 31.12.2027.

Secinājums	Valsts kontroles ieteikums	Ieteikuma ieviešanas ietvaros panāktas izmaiņas			Revidējamā vienība, kurai sniegts ieteikums	Ieteikuma ieviešanas termiņš
		Rādītājs	Sākotnējā vērtība	Mērķa vērtība		
Nebija izvēlēts optimālākais pasākuma īstenošanas veids, jo netika veikts vienots iepirkums vai izstrādāta standartizēta tehniskā specifikācija,	1. Finanšu ministrijai sniegtā ieteikuma¹ ietvaros VARAM sadarbībā ar Finanšu ministriju veicināt iepirkumu centralizāciju	Pašvaldību kompetenci veicinoši pasākumi, kuru ietvaros tiek sniegti skaidrojumi ar rīcības mehānismiem un modeļiem, kā pašvaldībās	Nav	Ir	VARAM sadarbībā ar Finanšu ministriju	31.12.2027.

¹ [Ieteikums](#) Finanšu ministrijai par kopējās iepirkumu centralizācijas veicināšanu sniegts Valsts kontroles revīzijā “*Problēmas un iespējas publisko iepirkumu attīstībai*” (skatīt 2. ieteikumu un 2.2.2. darbību). Šeit tiks izvērtētas VARAM īstenojamās darbības, kas nepieciešamas, lai praksē veicinātu iepirkumu centralizāciju pašvaldībās, stiprinot to kapacitāti. Ieteikums īstenojams sadarbībā ar Finanšu ministrijas un Iepirkumu uzraudzības biroju, kuru kompetencē ietilpst publisko iepirkumu politikas izstrāde un metodiskā vadība.

tādējādi katra pašvaldība novirzīja būtiskus resursus vienādu darbību veikšanai, lai iegādātos vienu vai divus elektroautobusus. Pašvaldībām trūkst kompetentu speciālistu un resursi specifisku iepirkumu īstenošanā.	pašvaldībās, stiprinot to kapacitāti.	var īstenot centralizētus iepirkumus (jo īpaši autotransporta jomā).				
	Revidējamās vienības noteiktās darbības, darbību īstenoņāji, darbību izpildes termiņi					
	1.1. Finanšu ministrijas īstenoņās publisko iepirkumu sistēmas efektivizēšanas reformas ietvaros VARAM organizēs pasākumus pašvaldību kompetences stiprināšanai, kuros tiks sniegta par iepirkumu jomu atbildīgo institūciju sagatavotā informācija par sadarbības mehānismiem kopīgu iepirkumu veikšanā, tostarp par iespējām tos īstenot centralizēti caur pašvaldības pārstāvošajām organizācijām vai citām valsts institūcijām.				VARAM sadarbībā ar Finanšu ministriju (IUB)	31.12.2027.
Pasākuma īstenošanas nosacījumi tikai daļēji atbilst pašvaldību vajadzībām un liedz iegādātos transportlīdzekļus lietot produktīvi. Ņemot vērā iegādāto autobusu šauru izmantošanas mērķi, tas aptuveni 53 % no visa gada atrodas dīkstāvē, ja vien pašvaldība to nenodarbina papildu saimnieciskās darbības veikšanai 20 % robežās, par to veicot īpašu uzskaiti.	2. VARAM sadarbībā ar CFLA veicināt plašāku Pasākumā iegādāto elektroautobusu izmantošanu.	Paplašināt tvērumu, kam pašvaldības var izmantot iegādāto elektroautobusu pamatdarbības ietvaros.	1 ²	palielinās	VARAM sadarbībā ar CFLA	31.12.2027.
Revidējamās vienības noteiktās darbības, darbību īstenoņāji, darbību izpildes termiņi						
	2.1. VARAM sadarbībā ar CFLA un Finanšu ministrijas Komercedarbības atbalsta kontroles departamentu organizēt informatīvu un skaidrojošu semināru pašvaldībām par pasākuma ³ papildinošās saimnieciskās darbības nosacījumu kontroles metodikā ietvertajiem nosacījumiem, tostarp skaidrojot, kādos gadījumos un kādam nolūkam elektroautobusus ir pieļaujams izmantot, palielinot izpratni par jau šobrīd pastāvošajām skolēnu elektroautobusu plašākām izmantošanas iespējām.				VARAM sadarbībā ar CFLA	31.12.2026.
	2.2. VARAM sadarbībā ar CFLA izvērtēt iespēju paplašināt Pasākumā iegādāto elektroautobusu izmantošanas tvērumu izglītojamo pārvadāšanai, ciktāl to pieļauj ANM un nesaimnieciskās darbības regulējums. Nepieciešamības gadījumā sagatavot atbilstošus grozījumus Ministru kabineta noteikumos par pasākuma īstenošanu vai papildinošās saimnieciskās darbības nosacījumu kontroles metodikā, saskaņojot ar Finanšu ministrijas Komercedarbības atbalsta kontroles departamentu un Finanšu ministriju kā ANM plāna koordinātoru. Komunikācijā ar Eiropas Komisiju noskaidrot maksimālās pieļaujamās					31.12.2027.

² Izglītojamo nogādāšanai izglītības iestādē vai citā mācību īstenošanas vietā un atpakaļ dzīvesvietā.

³ Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 3.1.1.6.i. investīcijas "Pašvaldību funkciju īstenošanai un pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo bezemisiju transportlīdzekļu iegāde"

	robežas elektroautobusu izmantošanas tvēruma paplašināšanai atbilstoši identificētajām pašvaldību vajadzībām.					
Pašvaldību īstenotie iepirkumi vairākos gadījumos nav nodrošinājuši godīgu konkurenci, jo to sagatavošanā bija iesaistīti konkrēti piegādātāji. Elektroautobusu, to uzlādes iekārtu un infrastruktūras izveides izmaksas dažkārt nav samērīgas un ekonomiskas un tajās ietvertas darbības, kas nav saistītas ar investīciju mērķiem. Ņemot vērā zemo autobusu faktisko nobraukumu, kā arī apstākli, ka tie nav pilnībā bezemisīju, jo to apsildē tiek izmantota dīzeļdegviela, pašvaldību plānotais SEG emisiju samazinājums netiek pilnvērtīgi sasniegts. Uzraudzības kārtība pār atbalsta Pasākuma nosacījumu ievērošanu nav pietiekami efektīva.	3. VARAM sadarbībā ar CFLA pilnveidot projektu īstenošanas nosacījumu uzraudzības kārtību, lai veicinātu Pasākuma mērķu sasniegšanu un nodrošinātu, ka publiskie līdzekļi tiek izmantoti lietderīgi un sniedz maksimālu ietekmi izvirzīto mērķu sasniegšanā.	Veikt pārbaudes visos projektos, izvērtējot identificētās problēmas, to cēloņus un projektu atbilstību normatīvo aktu prasībām.	Nav	Ir	VARAM sadarbībā ar CFLA	31.12.2026.
		Izvērtējums par nepieciešamajām darbībām, lai nākotnē novērstu neatbilstību rašanos un stiprinātu uzraudzības mehānismu.	Nav	Ir		
Revidējamās vienības noteiktās darbības, darbību īstenotāji, darbību izpildes termiņi						
	3.1 VARAM aicinās CFLA veikt projektu papildu pārbaudes, ņemot vērā revīzijā identificēto, lai pārliecinātos, vai nav citu būtisku problēmu, kā arī varētu izvērtēt, kāpēc problēmas netika identificētas sākotnējās pārbaudēs.				VARAM sadarbībā ar CFLA	31.12.2026.
	3.2. VARAM aicinās CFLA veikt izvērtējumu par identificēto problēmu cēloņiem un nepieciešamajām darbībām, lai nākotnē novērstu neatbilstību rašanos, tai skaitā veicinot likumīgu, ekonomisku un izmaksu efektīvu piešķirtā finansējuma izlietojumu.					
	4. Pašvaldībām, īstenojot investīcijas, nodrošināt, ka to veiktie iepirkumi atbilst tiesību aktu prasībām, nodrošina godīgu konkurenci, ir samērīgi, pamatoti un atbilst noteiktajiem investīcijas mērķiem.	Izvērtējums par revīzijā identificēto un iespējām pilnveidot iekšējās kontroles procedūras pašvaldībā.	Nav	Ir	Dienvidkurzemes novada pašvaldība, Saldus novada pašvaldība, Jelgavas novada pašvaldība, Preiļu novada pašvaldība, Rēzeknes novada pašvaldība	
Revidējamās vienības noteiktās darbības, darbību īstenotāji, darbību izpildes termiņi						

4.1. Tiks noteiktas skaidrākas prasības ārējo konsultantu/ ekspertu piesaistei iepirkumos, lai novērstu iespējamo interešu konflikta risku.	Dienvidkurzemes novada pašvaldība	30.10.2026.
4.2. Ieviest mehānismu, kā veikt cenas pamatotības izvērtēšanu publiskajos iepirkumos ar vienu pretendentu.		
4.3. Tiks izvērtēta kārtībā, kā tiek veikta iepirkuma rezultātā iegādāto preču pieņemšana, lai tā būtu atbilstoša iepirkuma dokumentācijai un investīcijas regulējošiem noteikumiem.		
Revidējamās vienības noteiktās darbības, darbību īstenotāji, darbību izpildes termiņi		
4.4. Sagatavot grozījumus pašvaldības publiskā iepirkuma reglamentējošajos dokumentos, paredzot, ka līguma parakstītājs nevar būt par līguma izpildi atbildīgā persona.	Saldus novada pašvaldība	05.08.2026.
4.5. Veikt grozījumus iekšējās kārtības noteikumos, reglamentējot publiskā iepirkuma tehniskās specifikācijas atbildīgo personu uzdevumus un funkcijas.		
Revidējamās vienības noteiktās darbības, darbību īstenotāji, darbību izpildes termiņi		
4.6. Tiks noteiktas skaidrākas prasības ārējo konsultantu/ ekspertu piesaistei iepirkumos, lai novērstu iespējamo interešu konflikta risku.	Jelgavas novada pašvaldība	30.10.2026.
4.7. Tiks izvērtēts, kā sarežģītu tehnisko specifikāciju sagatavošanā piesaistīt plašākus pašvaldības rīcībā esošos resursi.		
4.8. Tiks izvērtēta iespēja optimizēt apdrošināšanas izmaksas, saglabājot pietiekamu riska segumu.		
4.9. Tiks izvērtēta kārtībā, kā tiek veikta iepirkuma rezultātā iegādāto preču pieņemšana, lai tā būtu atbilstoša iepirkuma dokumentācijai un investīcijas regulējošiem noteikumiem.		
Revidējamās vienības noteiktās darbības, darbību īstenotāji, darbību izpildes termiņi		
4.10. Izstrādāt iepirkumu un cenu aptauju iekšējās kontroles pasākumu plānu.	Preiļu novada pašvaldība	30.10.2026.
4.11. Ieviest mehānismu, kā veikt cenas pamatotības izvērtēšanu publiskajos iepirkumos ar vienu pretendentu.		
Revidējamās vienības noteiktās darbības, darbību īstenotāji, darbību izpildes termiņi		
4.12. Izvērtējums par revīzijā identificēto un iespējam pilnveidot iekšējās kontroles procedūras pašvaldībā.	Rēzeknes novada pašvaldība	30.10.2026.

Valsts nav definējusi vienotas kvalitātes prasības skolēnu pārvadājumiem un tajos izmantotajiem transportlīdzekļiem.	5. Satiksmes ministrijai sadarbībā ar citām iesaistītajām institūcijām veicināt atbilstošu drošību skolēnu pārvadājumos un tajos izmantotajos transportlīdzekļos.	Vadlīnijas par drošības un kvalitātes prasībām skolēnu pārvadājumiem un tajos izmantotajiem transportlīdzekļiem.	Nav	Ir	Satiksmes ministrija	31.12.2027.
		Izstrādāta pašvērtējumu anketa pašvaldībām - pašvaldību skolēnu pārvadājumu izmantoto transportlīdzekļu atbilstības novērtējumam	Nav	Ir		
Revidējamās vienības noteiktās darbības, darbību īstenotāji, darbību izpildes termiņi						
5.1. Izstrādāt drošības un kvalitātes prasību vadlīnijas pašvaldību transportlīdzekļu skolēnu pārvadājumu iepirkumos. Tostarp sniedzot skaidrojumu par transportlīdzekļos nepieciešamajiem drošības jostu veidiem, bērnu sēdekļiem un paliktņiem, bērnu grupu pavadoņiem, videokameru aprīkojumam un citām prasībām.					Satiksmes ministrija	31.12.2027.
5.2. Pamatojoties uz vadlīnijām izstrādāt pašvaldību pašvērtējumu anketas, lai tās varētu novērtēt to skolēnu pārvadājumos iesaistītā autoparka atbilstību. Ar VARAM atbalstu organizēt / veicināt pašvaldību pašvērtējumu anketu aizpildīšanu.						

Jēdzienu /terminu skaidrojumi

Jēdziens/termins	Skaidrojums
Izmaiņas	Kvalitatīvas vai kvantitatīvas pozitīvas izmaiņas pēc tam, kad ieviesti revīzijā sniegtie ieteikumi.
Rādītājs	Kvalitatīvs vai kvantitatīvs rādītājs, pēc kura tiks novērtētas izmaiņas.
Sākotnējā vērtība	Rādītāja vērtība, kas noteikta revīzijas laikā.
Mērķa vērtība	Rādītāja vērtība, kas tiks sasniegta pēc ieteikuma ieviešanas.
Ieteikuma ieviešanas termiņš	Revidējamās vienības noteikts termiņš, līdz kuram tiks panāktas izmaiņas pēc tam, kad revidējamā vienība ir īstenojusi visas noteiktās darbības, kuras nodrošinās ieteikuma ieviešanu. Ieteikuma ieviešanas termiņš ir noteikts tāds, kas seko pēc visu darbību izpildes termiņiem.
Darbības īstenotājs	Revidējamā vienība vai revidējamās vienības noteikta institūcija, kas atbildīga par darbības īstenošanu, nodrošinot ieteikuma ieviešanu.
Darbības izpildes termiņš	Revidējamās vienības noteikts termiņš, līdz kuram revidējamā vienība apņemas izpildīt ieteikumu ieviešanas ietvaros noteiktās darbības. Darbībai noteiktais izpildes termiņš nevar būt garāks par ieteikuma ieviešanas termiņu.

Revidējamās vienības ziņošanas termiņš	Valsts kontroles noteikts termiņš, kad revidējamā vienība ziņo par revīzijā sniegto visu ieteikumu progresu, t.i., par visu ieteikumu ietvaros veiktajām darbībām.
--	--

Sektora vadītāja

Baiba Amoliņa

Departamenta direktors

Mārtiņš Āboliņš

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI
PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU